

Diari portantveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

La tragèdia d'Aragó

Crida l'atenció fortament el fet que sigui Saragossa, la capital de l'antic reialme d'Aragó, unit unes centúries amb el comtat de Catalunya, la ciutat que sempre s'ha mostrat més oposada al nostre renaiixement nacional i que sigui avui encara molt més espanyolista que la mateixa ex-capital de les monarquies austriàques i borbòniques.

Sembla a primera vista que Madrid i Castella haurien d'anar a l'avantguarda de l'oposició contra el reconeixement de la nostra personalitat i la consegüent acceptació de la nostra autonomia, però si estudiem un xic el cas en trobarem l'explicació històrica i natural.

Aragó, en unir-se a Catalunya sota el mateix rei, servà les seves llibertats o les seves prerrogatives, però deixà tota la direcció política de la nova unió a Catalunya i fins que no ocupà el tron d'Aragó un rei castellà, Ferran d'Antequera, no començà la decadència de l'hègemonia catalana en la corona d'Aragó, minada per l'esperit dominador dels reis de nissaga castellana. Aragó, però, sofreix també aquesta intromissió d'aquests reis i perd drets i atributs respectats encara pels reis catalans.

Aragó, doncs, es deixa dirigir per Catalunya, no participa de l'esperit emprendedor dels nostres reis i es nega a anar a Mallorca i accepta, sense revoltar-se i defensar-se, com feu Catalunya, l'intromissió dels reis castellans.

De Ferran el Catòlic ençà s'uneix a Castella i l'igualtat de llengua fa que quedi ben aviat assimilada per l'esperit absolutista i assimilista dels Austries i dels Borbons. Aragó està als pocs anys totalment absorbit per aquestes monarquies exòtiques i orfe de tota ambició de govern i d'expansió pròpies només de les antigues monarquies catòliques de Castella, es converteix en una província de Castella.

En l'edat contemporània, quan Madrid creix i es converteix en la capital veritat de la monarquia i en el centre polític i de govern de tota la Península —menys Portugal— i Barcelona reneix i s'engrandeix, convertint-se en la capital comercial i industrial de la Península, Aragó sofreix les dues atraccions, i

mentre 80.000 aragonesos cooperen a l'engrandiment de Barcelona amb el seu treball, fent d'aquesta la segona capital aragonesa, molts milers d'aragonesos emigren a Madrid a viure del pressupost i de la política, donant al centralisme l'admirable esperit liberal i profund pensador polític nomenat Joaquim Costa.

Aragó té, doncs, ben marcada, de segles ençà, la seva ànima provincial. La seva llengua la fa caure dintre l'òrbita d'influència de Castella i mentre Madrid governa i dirigeix l'estat monàrquic i Barcelona, inquieta i rebel, inicia la croada de la seva renaixença espiritual i amb la República guanya la possibilitat d'una plena actuació política de la seva personalitat i assenyala uns camins de llibertat, de progrés i d'humanitat, Aragó, província de Castella, sent i pensa com aquesta per suggestió i és més impenetrable i més esquerpa encara a l'esperit nou perquè la seva ànima no ha tingut mai els somnis de grandesa i de dominació de Castella, sota la tirania monàrquica forana. Sempre els odis i les incomprendicions provincianes són més cantelluts, més aspres, més primaris que els de les capitals.

Aquesta és la tragèdia d'Aragó. L'haver tingut l'ànima provincial. Jo no voldria pas que els catalans, en l'hora de l'Estatut, fossim provincians enc que fos d'odis llegitims o de rebequeries justificades. Cal que sapiguem estudiar i resoldre els nostres problemes engranant-los i humanitzant-los. No volguem viure la tragèdia d'Aragó, un temps germana nostra.

J. RIERA I PUNTÍ

Madrid, 10 juny 1932.

AL BRASIL

La inquietud política a l'Estat de São Paulo

UNA SUBLLEVACIÓ MILITAR

Río Janeiro, 13.—Comuniquen de São Paulo que el moviment subversiu que havia estat iniciat per un regiment de cavalleria contra les forces de policia de l'Estat, ha estat ràpidament sufocat.

Els viatges del President de la Generalitat

Complint el seu propòsit de visitar els pobles de Catalunya, qualsevol que sigui la seva importància, el President de la Generalitat es traslladà, diumenge passat, a Torà.

El temps borrascos i plujós del matí deslluï bon xic les festes que s'havien preparat per a l'arribada del senyor Macià.

Amb tot i això, la població de Torà presentava un aspecte pintoresc. Es veien penjarelles de draps sumptuosos en les cases. Reberen el President, a Torà, l'alcalde senyor Cruselles, regidors i representants del Centre d'Esquerra Republicana.

A l'Ajuntament tingué lloc una recepció. Hi desfilaren, per tal de saludar el President, nombroses comissions de Solsona, Sanahuja, Ribelles, Calaf, Biosca, Ponç, Artosa de Segre, Cervera, Oliola, Guissona, Castellfullit i altres poblacions de la comarca.

Procedents de Lleida, moments abans, arribaren a Torà el diputat a Corts i conseller de la Generalitat a Lleida doctor Bellí, el doctor Amali Prim i els senyors Moret, Cuellaré, Macià, Fornells i Cervera. En arribar la comitiva presidencial a Torà, plovia extraordinàriament.

Malgrat això, a la plaça de la Vall s'havia reunit una gentada que aplaudí amb entusiasme el President de la Generalitat.

Al Centre d'Esquerra Republicana se celebrà un àpat d'homenatge al senyor Macià.

Després se celebrà un míting. Els oradors dirigiren la paraula a la multitud des del balcó del Centre d'Esquerra.

Parlaren el senyor Cervera i el doctor Prim, de la Joventut Republicana de Lleida; la senyoreta Teresa Maria Gibert i el senyor Bellí.

Seguidament aparegué al balcó el senyor Macià, que fou objecte d'una llarga ovació, per a pronunciar un bell discurs. Feu història de la lluita que sosté fa vint-i-set anys a favor de les llibertats de Catalunya. Parla dels problemes que ha de resoldre la Generalitat, i del problema religiós.

Referint-se a l'Estatut, manifesta el seu criteri optimista, i diu que té confiança que serà aprovat. Ja hem aconseguit —diu— l'aprovació del primer article. S'aprovaran

també els altres. Es parla ara i es discuteix —continua— la importància de la paraula i del concepte de "nació" o "regió", si existirà o no. Jo he de dir, però, que nació autònoma o regió autònoma, el que governa la Generalitat, l'actuació d'aquest govern serà la mateixa si és regió que si és nació, perquè no deixarà d'ésser Catalunya.

Seria insensat —afegeix— fer massa palanca en una qüestió de paraules, encara que lesioni una mica els nostres sentiments.

Jo entenc que la victòria és gran per a Catalunya, i entenc, també, que acabarà per comprendre's que com més llibertats es concedeixin a Catalunya, més s'estimarà Espanya, i que com més es restringeixin aquestes llibertats, menys resolt es podrà considerar el problema.

Catalunya està decidida a obtenir les seves llibertats, cal, però, que ho repeteixi sempre, manifestant-se sempre unida en aquesta aspiració, que és de tots.

En acabar el senyor Macià el seu discurs, que havia estat interromput diferents vegades, esclatà una formidable ovació, i es repetiren els visques a la República, a Catalunya i al senyor Macià.

En retornar a Barcelona el senyor Macià s'aturà breus moments a Castellfullit de Riubregós i a Calaf, on visità els locals de l'esquerra i fou obsequiat amb un lonx.

La baixa de recapitació a França

Els resultats de la recapitació a França durant el mes d'abril, primer mes de l'exercici econòmic, acusen una diferència de 155 milions de francs menys dels ingressos presupostats i suposen una disminució de 207 milions amb respecte a la recaudació d'abril de l'any 1931.

La premsa financiera francesa dedueix d'aquests resultats que el déficit total de l'exercici econòmic que així comença serà molt elevat.

"L'Information", per exemple, després d'un detallat examen de la situació diu: "Forçosament ha d'atraure l'atenció dels Poders públics un problema financier que passa en joc el prestigi i el crèdit de l'Estat".

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornosa

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Col·legis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

Telèfon 63 B.

REUS

Senyora:

La nova **Silueta 1932**
l'obtindrà amb una **Faixa-sosten**.

La Parisién

(Patentat)

Única casa de les renombrades
Faixes i Corselets "WARNER'S"

FAIXES de totes classes a
preus limitats. Especialitat
en la mida.

Cotilleria

LA PARISIEN

Monterols, 11 - REUS

J. Sentís i Mogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 entresol. Telèfon 46 B.

BELLOTGES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: R. PERPIÑÀ

Major, 28 REUS

TINTORERIA "LA MUÑECA"

Raval Santa Anna, 36

Rentats a sec

Encàrrecs al dia

Preus limitats

BAR OLESTI

CASTELAR, 17. - REUS

Refrescs i gelats de tota mena.

Licors de marca.

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA, 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926.

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Banc de Reus de Descomptos i Préstecs

FUNDAT EN 1862

SUBScripció PÚBLICA

de 2.630 Bonos al 60 per 100 lliure d'impostos presents reemborsables amb prima d'amortització progressiva de 20 a 55 pessetes

LA ESPAÑA INDUSTRIAL S. A.

Tipus de subscripció 96.50 per 100

Rendiment net 6.25 per 100

La subscripció està anunciada pel proper dia 13, però estableix la facultat de declarar-la tancada en tot moment

**ADMETEM ENCÀRRECS
LLIURES DE COMISSIÓ**

MERCAT

AVELLANES I AMETLLES

Avellana negra a 77 pessetes el sac de 58'400 k.

Avellana comuna a 70 pessetes els 58'400 k.

Avellana gra 1.ª a 125 ptes. el quintà de 41'600 k.

Ametlla mollar, a 76 pessetes.

Ametlla esperança 1.^a a 39 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra esperança 2.^a a 37½ duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra llarguet tipo sobre 14, a 44 duros quintà de id. id.

Ametlla gra llarguet, classe propietari, segons tamany; de 41 a 42 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra llarguet, tipo mitjà a 40 duros quintà de 41'500 k.

Ametlla gra llarguet, tipo petit a 39 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra comú a 36 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, tipo 72/74, a 41 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, classe propietari, segons tamany, de 38 a 39 duros quintà de 41'600 k.

Pinyons catalans a 515 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

Pinyons castellans a 515 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

CEREALS, FARINES

I DESPULLES

		PTES.
Farines de força	100 k.	72'50
" comarca	" "	71'50
" de blats exòtics	" "	68'
Farineta	60 "	28'
Tercerilla	60 "	25'
Trits	35 "	13'
Segò	22 "	9'50
Civada	100 "	50'
Grdi	" "	47'
Sègol	" "	40'
Faves	" "	63'
Favons	" "	65'
Moresc Plata	" "	43'50
" País	" "	45'
Guixes	" "	60'
Vesses	" "	62'
Esp	" "	55'
<i>Preus s/v. Reus, amb sac comprès.</i>		

VINS

El temps persistentment plujós d'aquests dies ha produït una mica de retenció per part dels propietaris. Els preus, però, no han reaccionat pas gens. Falta una mica d'exportació per a que el mercat pugui animar-se i per ara les expedicions de vins nostres a l'estrange decreixen contínuament.

Preus nominals del mercat d'a-hir:

		pta
Vi blanc camp	"	9'50
" negre camp	"	9'50
" blanc Coneja i Urgell	"	9'
" rosat Coneja i Urgell	"	8'50
" negre Coneja i Urgell	"	8'75
" negre Priorat sec	"	10'
" negre Priorat amistelat	"	12'
" blanc Ribera Ebre	"	10'

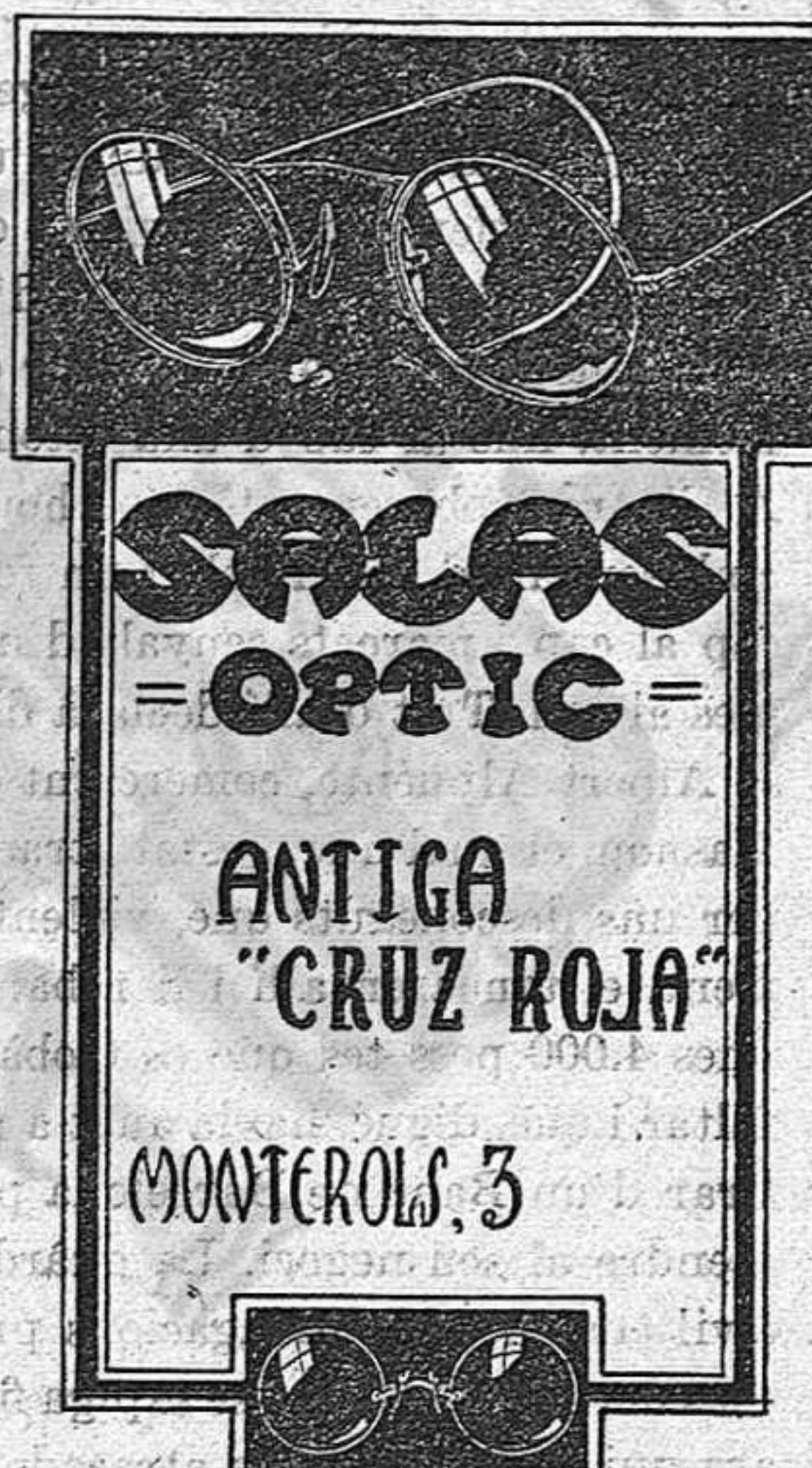
" negre Ribera Ebre	"	10'
" blanc Mancha	"	-
Mistela blanca	"	15'
" negra	"	14'50
Most blanc enofrat	"	13'
" negre enofrat	"	-
Vi negre nou de Benicarló	"	-
<i>Preus per grau i carga de 121'6</i>		
<i>litres franc Reus.</i>		
Alcohol Industrial 96/97°	"	245'
" Refinat vinic 96/97°	"	238'
" Destilat 95/96°	"	220'
<i>Preus per hectòlitre franc Reus.</i>		

OLIS

Camp 1. ^a , els 15 kg. a ptes. de	30-31
Camp 2. ^a , els 15 kg. a ptes. de	27-28
Urgell, els 15 kg. a ptes. de	33-35
Segarra, els 15 kg. a ptes. de	30-31
Tortosa, els 15 kg. a ptes. de	26-27
Aragó, els 15 kg. a ptes. de	32-33

ARROSSOS

	PTES.
Benlloc zero	56'
" zero superior	57'
" mig floret	58'
" flor	59'
" ideal	60'
" matizat corrent	59'
" matizat superior	63'
" extra	63'
Bombeta	78'
Bomba pur	95'
" extra	110'
Arroç en brut	-07
<i>Preu per 100 kg. s/v. origen.</i>	
<i>Arròs: Segueix encalmat.</i>	
<i>Garrofes: Mercat encalmat.</i>	

REGISTRE CIVIL

del dia 13 de juny de 1932

NAIXEMENTS

Teresa Miravall Aulesti, Carme Fontanilles Roig.

DEFUNCIONS

Assumpció Cots Fàbregat, 45 anys, Hospital Civil. — Anna Gilabert Parra, 30 anys, Hospital Civil. — Encarnació Manteca Torrecilla, 25 anys, Santa Teresa, 48. — Joan Sardà Penas, 27 anys, Baixa Sant Josep, 1.

MATRIMONIS

Cap.

Noticiari

Comissaria de la Generalitat a Tarragona

El dia 18 del corrent, davant del notari de torn que correspongui, es procedirà a la formalització de contracte de la subasta de les obres de construcció del camí veinal de Savallà a la carretera de Guimerà a Santa Coloma de Queralt, adjudicades al senyor Pius Macip Sas, de Bisbal de Falset.

— Amb assistència del senyor Piñana, president; Galès i Andreu, adjunts, actuants de secretari el senyor Alvarez, va celebrar sessió la Comissaria delegada.

S'estudiaren i resolgueren tots els assumptes de l'ordre del dia.

*** Segueixen multant-se propietaris de bicicletes i gossos, per no anar proveïts del corresponent número.

*** *Fins fa poc hom creia que el suficient era anar vestit. Ara s'imposa anar ben vestit. No és el mateix i costa el mateix. Proveu-ho fent un encàrrec a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.*

*** A Barcelona ha ingressat a la presó, en qualitat d'incomunicat, Florenci San Miguel i Leiva, detingut com un suposat complicat en l'atemptat al director de la Presó i a un oficial del Cos.

A la casa del carrer de l'Hospital, on vivia aquest individu, la policia trobà un revòlver i un carregador de pistola.

Taller de Reparacions d'Aparells de Ràdio
per personal de Telègrafs
Rep. Colonial - Columbia.

Carrer Rosich, 5 — REUS

*** Sabem que existeix gran animació entre l'element sardanista per assistir a l'audició de sardanes que organitzada per l'Agrupació Catalunya tindrà lloc demà dimecres, a les deu de la nit, a la Plaça Prim.

Demà publicarem el programa de les sardanes que en aquesta audició es desgranaran, i que aniran a càrrec de la Cobla Catalunya.

COMPTABLE s'ofereix
raó en aquesta impremta.

*** En el seu número extraordinari posat a la venda aquesta setmana, "El Tango de Moda" publica la lletra i música de "Hace diez años" (tango argentí) i "La Perfecta Cocot" (tango madrileny), amb la fotografia de l'autor, el celebrat artista Alvar Retana.

*** El representant en aquesta plaça del Cognat Sàncex Romate Germans, senyor Josep M. Guardiola, ha ofert una Copa per a la cursa ciclista que organitza la Unió Ciclista Reus per al dia 29 del corrent, festa major de la nostra ciutat.

La dita Copa serà disputada entre corredors principiants.

SUCRE DE MADUIXES

PURGANT IDEAL

*** La Comissió d'associats de Reus, de la "Caixa Mútua Popular", asabenta a tots els subscriptors, que a fi d'estalviar despeses i molèsties, poden dipositar llurs pòlies a casa del senyor Caità Virgili, carrer de Monterols, núm. 25, segon pis, el qual s'encarregarà de recollir l'import de la liquidació, d'acord amb les bases aprovades en l'Assemblea celebrada el dia 3 de gener darrer.

Tots els dies feiners, de 11 a 1 i de 6 a 8. Festius, de 11 a 1.

*** Avui, dimarts, a la nit, com hem vingut anunciant, tindrà lloc al Teatre Fortuny la celebració d'un gran festival, en el qual hi prendran part l'aplaudida Cobla "La Principal", de Valls i el nostre Orfeó Reusenc, executant-se el següent programa, que no pot ésser més interessant:

Primer part

Per la Cobla

"La Processó de la Candela", Fornells.

"Florida", Pujol.

Per l'Orfeó (a veus mixtes)

"Cant de la Senyera", Millet.

"Muntanyes Regalades", Sancho Marraco.

"El Maridet", Pérez Moya.

"La visió de la Ginesta", Català.

"Muntanyenca" (cançó de bressol), Bosser.

"En el mar", Mendelshon.

"La cançó dels catalans", Morera

Segona part

Per la Cobla

"Sol ixent", Toldrà.

Per l'Orfeó i Cobla

"La Bulanguera", Vives.

Cançons papulars:

"Els contrabandistes", Muntanyes del Canigó i "Les nines de Cerdanya", Pujol.

"La Marinada", Pérez Moya.

"Sant Jordi triomfant" (poemet), Pujol.

"El Cant del Poble", Vives.

*** Durant les excavacions a les ruïnes de la vella abadia cirsteriana de Cleeve s'acaba de descobrir una tomba que se suposa que és la de Reginald Fitzurgo, un dels quatre genets normands que l'any 1171 assassinaren a Thomas Becket, arquebisbe de Canterbury.

*** A Sitges s'ha inaugurat un monument a Santiago Rossinyol.

Es un monument senzill: una columna de pedra amb el bust, en bronze, de Rossinyol, obra de l'esculptor Borrell i Nicolau.

Aquest monument s'aixeca al romàntic "Recó de la Calma", a la placeta que la façana principal de Maricel forma, al carrer de Fonollar, gairebé davant del Cau Ferrat.

Han assistit a l'acte, entre altres, els senyors Joan Estelrich i Ventura Gassol, els quals pronunciaren patriòtiques parlaments.

*** La Sastreria Queralt es proposa demostrar d'una vegada al jove que el lluir la marca de la casa és un privilegi a l'alcanç de tothom. Cal només saber per experiència la durada d'un vestit ben fet tenint en compte el seu cost que pot esborrir-se des de 135 pessetes.

*** En saber-se a Vigo que la tripulació del vapor "Teide" s'ha salvat es produí gran joia perquè la majoria d'ella era natural d'aquella província.

Habitació

Senyora respectable admetria a dormir sol o a tot estar dos cavallers.

Informes en aquesta impremta.

*** Diuen de Barcelona que diumenge passat les autoritats van adoptar les precaucions necessàries per tal d'evitar qualsevol alteració d'ordre, puix que des del dia 29 del mes últim, es venia anunciant per al dia 12 de juny la segona revolució. A més a més, havien aparegut pasquins en alguns carrers convidant als obrers a que es manifestessin el passat diumenge.

Pau Borràs i Aragonès

ADVOCAT

Aribau, 89, pral., 1.ª (cantonada Mallorca) Telèfon 74479

B A R C E L O N A

*** A l'Institut de Murcia s'ha examinat d'ingrés al batxillerat el diputat radical-socialista senyor Pérez Madrigal.

Es presenta davant del Tribunal amb dos insígnies maçòniques i un cap de senglar a la solapa.

*** Bons gèneres; bons preus; acuradíssima confecció; en una paraula, servir bé: heu's ací la norma feta hàbit de la Sastreria Queralt.

*** El governador civil de Salamanca ha imposat penyores de 250 pessetes als rectors de Cantalpino, Fuenterrubla i Salvatierra per fer eampanyes en contra del règim.

CLINICA OPERATORIA "MISERICORDIA"

del
Dr. A. PONT MOLINS
Cirurgia general Ginecologia Parts
Passeig de Prim, Telèfon 85 REUS Raval Santa Anna, 2, Telèfon 656

*** Sabem que s'estan fent gestions per tal de poder celebrar a la nostra ciutat la "Fira del dibuix".

Les gestions han trobat bona acollida, el qual fa esperar que serà una realitat tindre entre nosaltres aquella manifestació artística que tan d'èxit ha assolit a Barcelona.

TEATRE FORTUNY

MAGNE PROGRAMA CONCERT

Avui dimarts, dia 14. Nit, a les 10

Per l'ORFEO REUSENC i la cobla LA PRINCIPAL DE VALLS

Escollides peces. Cançons catalanes Preus populars.

*** A Pontevedra s'havia de celebrar, a l'Audiència, la vista de la causa contra un matrimoni que inscrigué com legítim un fill tingut pel marit amb una altra dona. L'assumpte havia despertat gran interès. La vista, però, no se celebrà, perquè la Sala acordà sobreseir lliurement la causa, a tenor del recent decret sobre inscripció de fills naturals.

El fet ha estat molt elogiad.

A C A D E M I A D E M U S I C A
ADELA VENDRELL

Professora amb títol oficial de

SOLFEIG PIANO i CANT

Curset d'estiu:

Juliol, agost, setembre.

Lliçons particulars i a domicili. Raval baix Jesús, 29, 2.on. - REUS

*** En el tren d'Arenys, que surt de Barcelona a les nou de la nit, dimecres passat, en arribar a la dita població, alguns passatgers notaren que dintre la comuna d'un vagó se sentien gemecs; avisats els empleats de l'estació, provaren d'obrir, sense poder-ho aconseguir de moment, fins al cap d'una estona. A dintre trobaren estès un home amb senyals d'haver rebut un fort cop al cap i marcats senyals d'angles al coll. Tret d'allí declarà dir-se Albert Alpuente, comerciant de Masnou, el qual havia estat atracat per uns desconeguts que, violentament, el tancaren allí i li robaren unes 4.000 pessetes que es trobà a faltar i que, digué, havia anat a retirar d'un Banc de Barcelona per atendre al seu negoci. La guàrdia civil començà les indagacions pròpies del cas, sense que se sapiga fins ara qui poden ésser els atracadors.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT

Despatx: carrer Jesús, 19. - REUS

Tots els dies de 2'30 a 7 tarda

Els dilluns tot el dia.

Els diumenges al matí.

*** El primer corredor que s'ha inserit per al Campionat d'Espanya mig fons, en pista, ha estat l'ex campió en l'especialitat Julià Espanyol.

Aquest campionat es disputarà al velòdrom de la Unió Sportiva de Sans, els dies 16 i 23 de juliol.

*** Reunits el dissabte últim al despatx de l'Alcaldia els senyors Antoni Gatell, Antoni Julivert, Armengol Mas, en representació dels fabricants de mosaics i pedra artificial, i els senyors Ramon Poblet, Francesc Redó, Marian Gil, Jaume Alberich, Conrad Cardona, Josep Sabater i Pere Borràs, en representació de la "Societat de Mosaïstes i Pedra Artificial", presidits pel senyor alcalde Antoni Martí Baiges, varen acordar unes bases de treball com a solució de les demandes presentades als patrons per la dita societat obrera, quedant en conseqüència sense efecte l'avís de vaga que s'havia anunciat.

TOTS ELS LLIBRES EN TOTS ELS IDIOMES
Llibreria Nacional i Estrangera

Raval Santa Anna, 20 - Telèfon 419 A.

Oferim un servei de vendes a terminis

*** Diumenge es verificà a Badajoz l'enterrament del diputat federal senyor Narcís Vázquez Lemus, que fou president d'edat a les Corts Constituents.

*** La Dieta de Brunswick ha rebutjat una moció presentada pels racistes en la qual es proposava la dissolució de la dita assemblea i la celebració de noves eleccions.

Antoni Creus Palau

PROCURADOR DELS TRIBUNALS

Ha traslladat el despatx al Raval Santa Anna, 80, entr. 1.^a

*** Amb molta solemnitat s'inaugurà a Madrid el Museu Sorolla, assistint a l'acte, entre altres personalitats, el cap del Govern, senyor Azaña.

Magatzem-garatge

situat al carrer de Sant Joan, 25.

Es lloga per 175 ptes. al mes.

Raó: Sant Elies, 2, pral., 2.ª de 3 a 4.

*** Han estat socorreguts onze tranzeünts, al quarteret municipal, essent després acompañats fora del terme de la nostra ciutat.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.
Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.^a

*** Per excés de velocitat han estat denunciats diversos automòbils.

*** Que us facin un vestit i que us el poseu és cosa fàcil; el difícil és que us el facin el suficientment bé perquè al posar-vos el experimenteu la sensació de benestar que produeix una peça impecable. Us convencereu vestint-vos a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.

*** Després d'unes gestions fetes pels vagistes de la Casa Espinós, demanant l'ajut a la Federació Obrera Local per a que s'arribés a un arranjament del conflicte existent a aquella Pirotècnia, a darrera hora els esmentats vagistes decidiren no acudir a la reunió que s'havia de celebrar a l'Ajuntament, sota la presidència de l'alcalde i amb la presència del patró i comissions dels vagistes i d'elements de la Federació Obrera Local, en la qual reunió s'havia de procurar l'arranjament satisfactori per ambdues parts de la suposada vaga que els elements de la C. N. T. tenen declarada a l'esmentada casa.

10 - 12 pessetes

Treballant hores lliures (qualsevol localitat).

5.000 ESTILOGRAFIQUES gratis als nostres collaboradors. Enviar cinc adreces d'amistats.

Ed. "NOVELTY". APARTAT núm. 10079, MADRID.

*** A Mairena d'Aljarafe, en la "venta" denominada "La Estrella", ha estat detingut per la policia Francesc Armada, de vint anys, que s'ha confessat autor dels dispars fets fa uns dies contra el director de les obres de la dàrsena, senyor Boch.

Ràdio Reus

Programa per avui, dimarts, dia 14

A les 12: Emissió benèfica.

A les 21: Obertura. Canvis. Música lleugera.

A les 21'45: Notícies de premsa.

A les 22: Concert pel trio de l'emissora, amb el següent programa:

"El pañuelo de Lunares", cançó, d'Alonso;

"Cavallería Rusticana", fantasia, de Mascagni;

"Amanecer de España", serenata espanyola, de Faura.

"La Generala", selecció, de Vives;

"Danzas Españolas núm. XII", de Granados, i

"Lo mejor es reír", cançó, de J. Bas.

Alternant amb discs selectes.

A les 23: Ballables.

A les 23'30: Final de l'emissió.

Joventut de Foment N. R. CONVOCATORIA

Es convoca als socis a reunió general extraordinària per al divendres, dia 17 del corrent, de primera convocatòria, a les deu de la nit i de segona mitja hora més tard, per tal de tractar de modificar l'article onze de les bases de conveni entre Foment i Joventut.

Per A. del Consell Directiu, El Secretari.

De la depressió econòmica mundial

DIFÍCIL SITUACIÓ DE LA INDÚSTRIA DE LA FUSTA A ALEMANYA

Segueix en molt desfavorable situació la indústria de la fusta en vista del nivell baix de venda per què travessa des del mes de febrer passat; la mateixa situació alcança els rams d'aquesta indústria més o menys relacionats amb el de la construcció. En la majoria de les explotacions es treballa ara sols amb un 30 per cent del nombre normal d'obrers i, encara així, amb rebaixament de les hores de treball. A Berlin es troben aturats el 90 per cent de la totalitat dels obrers del ram de la fusta. Unicament en empreses destacades que fabriquen articles especials, gaudeixen els seus obrers de suficient ocupació. Els resultats de les fires de primavera de Leipzig i Colònia han estat poc satisfactoris per a la indústria del moble.

L'exportació ha sofert en gairebé tots els rams un retrocés molt remarcat a causa de les barreres contra la importació a França i Suís-

sa. També els intents de boicotejar els gèneres alemanys a Holanda, Dinamarca i Finlàndia, com conseqüència de l'augment dels drets de duana a Alemanya, han tingut, igualment, efecte perjudicial per a l'exportació d'articles de fusta.

UN CAS MES DE DESORGANITZACIÓ

Entre els nombrosos casos de desorganització econòmica que l'actualitat mundial ens ofereix, en recollim un en extrem significatiu que per informacions d'Atenes coneixem.

Vàries cases americanes han ofert al Govern grec l'abastiment de dues centes cinquanta mil tones de blat pagaderes la meitat en tabac i l'altra meitat en espècies.

Aquestes negociacions es realitzen i estan pròximes a ultimar-se precisament quan hi ha països fronterers a Grècia, que tenen grans estocks de blat sense possible sortida i que per això sofreixen dificultats financeres de gravetat extrema.

Per matar l'estona

L'entusiasme dels neòfits

El volgudíssim collega "Les Circumstàncies" s'astora, segons afirma, perquè en donar compte als nostres lectors d'un de tants exabruptes de l'Unamuno diem que aquest havia parlat despectivament d'"altres llengües regionals peninsulars".

I ens llença poc menys que una excomunió.

Pobres de nosaltres!

De res no ens serviria, davant el fervor —o furor— lingüístic sens parió del confrare, declarar, compungits i amb humilitat, que la notícia, amb titulars i tot, vàrem treure-la d'un diari, que encara que d'un matís força allunyat de la nostra ideologia—està més apropi de l'ideal del collega que del nostre—, havem de remarcar que té més llarga història catalanesca que "Les Circumstàncies", puix que ja es publicava en català —s'ha publicat sempre en català, en un bon català—en temps de la dictadura.

Coneixem, ademés, els estralls que causa, en tots els idearis, l'entusiasme dels neòfits.

Trobem, doncs, molt natural i fins humà l'exaltat fervor—o furor—lingüístic del collega local.

L'Higiene Mental

Aquests dies, en obrir els diaris llegim en tots ells:

"Congrés d'Higiene Mental", a Madrid; "La Setmana d'Higiene Mental", a Barcelona; "Visita a la Clínica Mental de Santa Coloma de Gramenet"...

Ens sembla, en efecte, que manca, en els temps que correm, molta higiene mental.

L'Espanya nova

El dramaturg alemany Toller publica a "Weltbühne", de Berlin, un article titulat "L'Espanya nova".

"Res no ha canviat—diu Toller.—Una tarda vaig visitar les Corts. Vestigis petrificats de la monarquia, persisteixen els uxiers. Vesteixen fracs distingits, tenen gestos de dues castellans."

Es veu que per a Toller resulta gairebé insuportable que en unes Corts republicanes hi hagi uxiers.

Els "enxutes" a l'estrange

Un literat estranger, Ehrenburg, es fa eco de la campanya dels "enxutes" a Espanya. L'agreua, però, acumulant als diputats no res menys que tots els càrrecs i sous

que han disfrutat durant la seva vida.

Al senyor Besteiro, per exemple, que és el que en surt més ben lliurat, li acumula, ultra el sou de president de les Corts, el sou de professor (càrrec que ni desempenya ni cobra), dietes de diputat i les despeses d'automòbil.

L'estrany és que no sumi també les despeses de calefacció i iluminat del Congrés, com fa amb els ambaixadors, als quals els atribueix àdhuc les despeses dels edificis de les Ambaixades.

No deixa d'ésser, però, una victòria dels boicotejadors de la República espanyola.

Per la vinent Festa Major

Els cercles locals Reus Deportiu i Catalunya Nova, adherint-se a la iniciativa de l'Associació d'Iniciatives de celebrar per la vinent festa major de la nostra ciutat dues festes durant els dies 29 i 30 del que som, estan portant a terme diferents gestions a l'objecte de procurar la vinguda a la nostra ciutat pels dits dies d'un formidable equip català. Properament donarem a conèixer als nostres aficionats el nom de l'esmentat equip que estem segurs serà molt ben rebut per l'afició tota, poguen, però, avenciar que és molt probable sigui el primer equip complet de la primera categoria.

LA BORSA

Cotització de la Borsa de Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir

Dades facilitades pel Banc de Reus

MONEDA ESTRANGERA

PARIS	47'85
LONDRES	44'60
BERNA	23'35
BRUXEL·LES	169'40
ROMA	62'35
NOVA YORK	12'14
BERLIN	2'87-88
BUENOS AIRES	3'03

Foment Nacionalista Republicà CONVOCATORIA

Es convoca a tots els socis a la reunió general extraordinària que, per tal de seguir tractant dels assumptes relacionats amb el local d'estiu, tindrà lloc el proper dijous, dia 16 del corrent, a les 10 de la nit de primera convocatòria i mitja hora més tard de segona.

Reus, 13 de juny de 1932.—Per A. del C. D.—El Secretari.

Servei d'òmnibus de Reus

VILASECA

Companyia "La Hispano Riudomense"
Plaça de Prim (Bar Continental)

Reus	7'15	12'40	17'30
Vilaseca	7'40	13'05	17'55
Vilaseca	8'	14'	18'30
Reus	8'25	14'25	18'55

Solament circula els dies de mercat.

LA CANONJA			
Carrer Sant Joan (Bar Martorell)			
Reus			17'30
La Canonja			17'55
La Canonja			18'50
Reus			14'15

Solament circula els dies de mercat.

TARRAGONA			
Companyia La Hispano Riudomense			
Reus: Plaça Prim (Bar Continental)			

Tarragona: Rhla. St. Joan (Bar Nin)

TARRAGONA			
Reus			Tarragona
7'15			7'45
8'45			9'15
10'			10'30
11'			11'30
12'			18'30
13'			15'15
14'45			16'45
15'15			18'15
17'45			18'15
19'			19'30
Tarragona			Reus
9'			9'30
11'			11'30
12'			12'30
13'			18'30
15'			15'30
16'			16'30
16'45			17'15
18'			18'30
19'45			20'15

L'auto que surt de Reus a les 10'— i el de Tarragona a les 13'— tenen, també, parada a la Plaça d'Olòzaga i passen pel carrer Reial i Tabacalera.

ARBOLI per Borges i Alforja

Companyia "La Hispania"
Raval Santa Anna, 23 i 25

ARBOLI per Borges i Alforja			
Reus			18'38
Borges			18'48
Alforja			19'18
Arboli			19'40
Arboli			6'20
Almeria			6'50
Borges			7'
Reus			7'15

Solament circula els dies de mercat.

VALLS per Selva del Camp i Alcover

Reus: Plaça Catalunya (Bar Argentí)
Valls: Portal Nou (Bar Bota)

VALLS per Selva del Camp i Alcover			
Reus	8'	11'30	15'— 17'— 19'30
La Selva	8'25	11'55	15'25 17'25 19'55
Alcover	8'35	12'05	15'35 17'35 20'05
Valls	9'	12'30	18'— 18'— 20'30
Valls	8'—	11'30	18'30 17'— 19'—
Alcover	8'25	11'55	18'55 17'25 19'25
La Selva	8'35	12'05	14'05 17'35 19'35
Reus	9'	12'30	14'30 18'— 20'—

INSTITUT PERE MATA

Campanaret (Bar Kursaal)

INSTITUT PERE MATA			
Reus		Institut	
7'50		8'	
9'		9'10	
10'40		10'50	
13'30		18'40	
15'40		15'50	
18'10		18'20	
20'— festes		festes 20'10	
Institut		Reus	
8'		8'10	
9'30		9'40	
12'		12'10	
14'45		14'55	
16'45		16'55	
18'20		18'30	
20'10 festes		festes 20'26	

RIUDECOLS

Carrer Sant Joan (Berlin Bar)

RIUDECOLS			
Rens	11'45	18'	
Riudecols	12'05	18'20	
Riudecols	7'30	18'45	
Reus	7'50	14'05	

RIUDECANYES per Riudoms i Montbrió del Camp

RIUDECANYES per Riudoms i Montbrió del Camp			
Reus	11'45	17'30	
Riudoms	11'58	17'45	
Montbrió	12'10	18'	
Riudecanyes	12'22	18'30	
Montbrió	8'—	14'—	
Riudecanyes	8'12	14'12	
Riudoms	8'24	14'24	
Reus	8'37	14'37	

PORRERA I A PRADELL bifurcació al "Coll de la Teixeta"

PORRERA I A PRADELL bifurcació al "Coll de la Teixeta"			
Reus	17'—		
Porrera	18'30		
Pradell	18'30		
Pradell	6'30		
Porrera	6'30		
Reus	8'—		

RIUDOMS I A MONTRIOIG per Montbrió del Camp

RIUDOMS I A MONTRIOIG per Montbrió del Camp			
Reus	17'—		
Riudoms	18'30		
Montbrió	18'15		
Riudoms	6'30		
Reus	8'—		

CAMBRILS per Parc Samà i Vinyols

CAMBRILS per Parc Samà i Vinyols			
Companyia "La Hispania"			
Raval Santa Anna, 23 i 25			
Diumenges			
i Dilluns			
Reus	7'	11'45	18'—
Parc Samà	7'15	12'	18'15
Vinyols	7'30	12'15	18'30 Dissabtes i
Cambrils			

EN OFOSFORINA SERRA

Insubstituable en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA

QUINCALLA : : JUGUETS

DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Fill de J. Sanromà

Comissionista de Duanes

Segurs marítims

Transports

Agent de la Cia. "ADRIA"

Servei regular setmanal, amb sortida tots els divendres, per a Marsella i ports d'Itàlia fins Fiume.

Agent de la AMERICAN EXPORT LINES

Servei quinzenal per als ports de New York, Filadèlfia, Boston i Baltimore i

Entrega de coneixements directes per als ports de Alejandria, Jaffa, Haifa i Beirouth.

Telegrames SANROMA

Telèfon núm. 30

REAL, núm. 17 - TARRAGONA

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Tingui precaució,
porti sempre da-
munt un tub del
tafeta líquid

JEIL

Desinfecta i cura
ràpidament feri-
des, llagues,
talls, cremades
i penellons

Suprimeix els pegats i benes i no priva de rentar-se i servir-
sc de la part malalta.

INDISPENSABLE a totes les llars, col·legis, despatxos; a
tots els esportius, excursionistes i a tothom en general.

Preu: Pts. 1'35 el tub. A farmàcies i drogueries.

Representant general: M. SALLÉS - Apartat 199 - Barcelona - Telèfon 79561

Farmàcia

Raval alt Jesús, 40

Cavallé

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es recolliran i es serviran els encàrrecs a domicili.

Cotilleria Pujol

Senyores: En aquesta Cotilleria, hi trobaran un gran assortit de **Cotilles, Fai-**
xes i Sostents, a preus molt limitats.

ESPECIALITAT EN LA MIDA

Raval alt Jesús, 27

REUS

Bany's de Salou

Inauguració el 10 de Juny del
Servei de Banys Termals de pila
(naturals i compostos)

Pròxima inauguració dels Banys d'Oleatge

XALETS PER A LLOGAR
tocant a les MASIES de

Esplugua de Francolí
a un quilòmetre del

Monestir de Poblet
amb aigua, electricitat, jardins i garatge

Raó: Raval Sta. Anna, 24

REUS

Carta desclosa

Sr. Director de "Foment"

Ciutat.

Molt senyor nostre: Estimarem donqui cabuda en el periòdic de la seva direcció a les següents ratlles que no tenen altra finalitat que comentar la gasetilla que publica FOMENT del diumenge, dia 5 de l'actual.

Agraïda aquesta Junta a la seva deferència, es complau, a l'ensembs, en testimoniar-li llur consideració personal més distingida.

Reus, 11 de juny de 1932.—Per la Junta de la Societat Obrera del Ram del Transport de Reus.

Llegim a la pàgina quarta del número de FOMENT, corresponent al diumenge prop passat, que el comerç local es lamenta de la "diferència de tracte" que els organismes paritaris vénen donant als transportistes de tracció mecànica de Reus i de fora, diferència que, segons diu, està ocasionant greus perjudicis als mateixos, al comerç en general i a la nostra ciutat.

Nosaltres, que formem part del Jurat Mixte del Transport d'aquest Partit Judicial, recullint tan insidioses manifestacions, ens creiem obligats a declarar que la "diferència de tracte", alludida, si existeix, no és ocasionada per l'organisme paritari esmentat sinó pels industrials i comerciants afectats que, per tal d'oposar-se a tot quant signifiqui millorament de la classe treballadora o reivindicació justa dels seus drets, deixen de complir els acords de l'organisme paritari del Ram, acords i decisions presos pels mateixos industrials i transportistes que, juntament amb la representació obrera, componen aquell.

I aquesta Societat, que té dret a vigilar i procurar, per tots els mitjans legals, el compliment de les "bases de treball" aprovades; que, tot i sentint-ho molt, es veu obligada contínuament a denunciar infraccions i a demanar s'imposin als infractors les corresponents sancions; que s'ha vist precisada, encara que sembli impossible, a denunciar al mateix Ajuntament per infracció pública de les lleis de jornada legal de treball i descans dominical, el qual no obstant haver estat castigat per la Delegació Regional, continua fent treballar als obrers de la brigada municipal, als de la llimpiesa pública i domicilià-

ria, als guàdes rurals, etc., més dies i més hores dels reglamentaris, sense motiu justificat i sense la deguda retribució; aquesta Societat no pot, per ara i tant, vigilar els industrials transportistes de fora de Reus.

Com volen els transportistes i comerciants de Reus que la representació obrera procuri que els de fora se sotmetin als acords del Jurat Mixte del Transport, quant els de casa no solament no els compleixen sinó que, com hem dit abans, escatimen als obrers tot el que significa millorament de la seva condició? Amb quin dret demanen això?

Reflexionin desapasionadament els patrons interessats i vegin si, en lloc de queixar-se i lamentar-se, els fora més convenient complir rigurosament l'acordat pel Comitè Paritari i ajudar a l'element obrer per fer complir als refractaris i mal intencionats. Aleshores, sens dubte, no resultarien perjudicats per la "diferència de tracte" que experimenten i de la qual ells mateixos tenen la culpa, i tampoc la nostra ciutat sufriria els suposats greus perjudicis que li causen els organismes paritaris.

El Secretari,
ANTONI BASORA

Els esports

Inauguració de la piscina del C. N.
Reus "Ploms"

Resultats tècnics:

25 m. infantils:

1. Martínez, 26".
2. Felip II.
3. Anfrons, Tella i Vila.

25 m. estil lliure social:

1. Savé, 18" 1/5.
2. Tarragó, 19" 1/5.
3. Domènech.
4. Biosca.
5. Sugranyes.
6. Felip R.

200 m. estil lliure:

1. Ricomà, del Nàutic de T., 3'10" 4/5.
2. Masdeu, N. de T.
3. Ors, del N. de T.
4. Massagué, P.
5. Gispert.

50 m. estil lliure social:

1. Massagué, 48".
2. Domènech.
3. Baldrich.
4. Vinyals.

3 x 50 estils exhibició:

1. C. Nàutic A. (Martí, Masdeu i Dols), 3'442 2/5.

El que diu l'Alcalde de Barcelona

"Catalunya no serà ni Regió ni Estat, serà solament Catalunya"

Barcelona, 13.—Aquesta tarda, els periodistes que fan la informació municipal han estat rebuts per l'alcalde doctor Aiguader, als quals ha parlat de la marxa de la discussió, a les Corts, de l'Estatut de Catalunya.

Com veieu—ha començat dient—s'ha aprovat l'article primer de l'Estatut en el qual es reconeix l'autonomia de Catalunya. El nostre criteri era de que Catalunya fos un Estat, però la Constitució espanyola no ho permet per un acord pres estant la Cambra cansada a quarts de vuit del matí.

La Constitució, doncs, no és federal i Catalunya no serà Estat; però —ha afirmat el doctor Aiguader— no serà tampoc Regió, serà Catalunya a soles, Catalunya i res més.

Després s'ha parlat de l'actitud del senyor Carrasco a les Corts i a preguntes dels periodistes ha manifestat l'alcalde que el senyor Carrasco va defensar la tesi de que Catalunya també es podria dir Estat.

Aleshores alguns dels informadors han volgut interpretar la desautorització del senyor Carrasco per la minoria catalana, com una divergència en l'exposició del seu pensament. I l'alcalde ha corregut a desfer aquest error dient que al senyor Carrasco no se'l va desautoritzar per radical sinó per indiscret. Respecte al seu pretès radicalisme, el doctor Aiguader ha dit que Carrasco no digué coses més gruixudes que les que digueren els

2. Idem B. (Ors, Ricomà i Ramírez).

Cursa d'eliminació social:

Guanyador Tarragó.

5 x 50 estil lliure:

1. Nàutic A. (Pons, Herrera, Dols, Ricomà, Pallach), 3'20" 3/5.
2. Nàutic B (Andreu, Sanromà, Núñez, Del Rio i Ricomà I).
3. Ploms A. (Màdico, Savé, Gispert, Massagué i Tarragó), 3' 40" 1/5.
4. Ploms B. (Biosca, Sugranyes, Masdeu R, Felip).

Salts de palanca:

Bonica exhibició per als nedadors Màdico, Pallejà i Biosca, dels Ploms, i Hernández i Pons del Nàutic.

El partit de water-polo no es po-

diputats senyors Hurtado i Abadal.

Si el senyor Carrasco s'accontenta amb l'Estatut—ha afegit el doctor Aiguader—nosaltres en canvi no hi veiem pas en ell el màxim de les nostres aspiracions. L'Estatut, tal com va quedar redactat era més bé una confluència dels diversos sectors, en els quals n'hi han que tenen aspiracions més àmplies que les que componen l'Estatut. Per això és més de doldre l'actitud d'indisciplina del senyor Carrasco no acomant els acords de la minoria.

L'alcalde, doctor Aiguader, ha dit després que els diputats catalans defensarien l'Estatut que va votar el poble amb esmenes al projecte de la Comissió. Respecte a aquesta actitud dels nostres parlamentaris, l'alcalde l'ha justificat dient que en tot contracte s'han de sentir les dues parts. Si nosaltres pretenguéssim que l'Estatut no havia d'ésser modificat, fóra adoptar una actitud unilateral. Per això nosaltres a Madrid no hi tindriem res a fer; n'hi hauria prou—com ha dit Pere Coromines—en què l'Estatut hagués estat portat a Madrid per quatre mossos d'esquadra.

Finalment els periodistes han preguntat a l'alcalde el motiu de la manifestació d'homenatge que li dedicaria aquest vespre la Comarcal de l'Esquerra de Catalunya, i el doctor Aiguader ha dit que era un acte d'adhesió en desgreuge de coses passades aquests dies.

gué celebrar per continuar amb més intensitat la pluja que no deixà de caure durant tot el festival.

EL FESTIVAL DEL REUS DEPORTIU

Malgrat la inseguretat del temps diumenge es presentà a l'Estadi del Reus Deportiu un públic força nombrós, àvid de gaudir del magnífic programa que ens presentaven els organitzadors del festival atlètic, que l'entitat dedicava a les seves sòcies. Aquestes foren obsequiades amb una insígnia del club com a record de la festa.

La falta d'espai ens obliga a ajornar la ressenya de l'acte fins la pròxima edició.

IMP. FOMENT